

Informatie Zorgadviesteam

Update: oktober 2016

Het Zorgadviesteam (ZAT) is een multidisciplinair netwerk van ketenpartners dat zich bezighoudt met de onderwijs- en ondersteuningsvragen van de school. Daarbij richt het Zorgadviesteam zich op individueel, groeps- en beleidsniveau. Het Zorgadviesteam kan als casus- maar ook als netwerkoverleg fungeren. Werkwijze in Amsterdam is, dat bij verwijzing naar bovenschoolse voorzieningen en inzet van Bascule VO- team er altijd een multidisciplinaire afweging met de Zorgadviesteampartners plaatsvindt. Voor een verwijzing naar gespecialiseerde jeugdhulp waarbij ook onderwijsdoelen van belang zijn, wordt het Zorgadviesteam als multidisciplinair overleg (MDO) benut, waarbij ook leerling en ouders betrokken zijn.

Passend onderwijs

Op 1 augustus 2014 werd de Wet passend onderwijs ingevoerd. Hierin staat de zorgplicht centraal: scholen en hun besturen hebben de verantwoordelijkheid om voor alle leerlingen (ongeacht hun beperking) een passend onderwijsaanbod te realiseren. Een school die dit aanbod niet (volledig) zelf kan verzorgen, moet dit in overleg met andere scholen/besturen realiseren. Samenwerking is onderdeel van de zorgplicht. De positie van ouders is versterkt, zowel individueel als collectief.

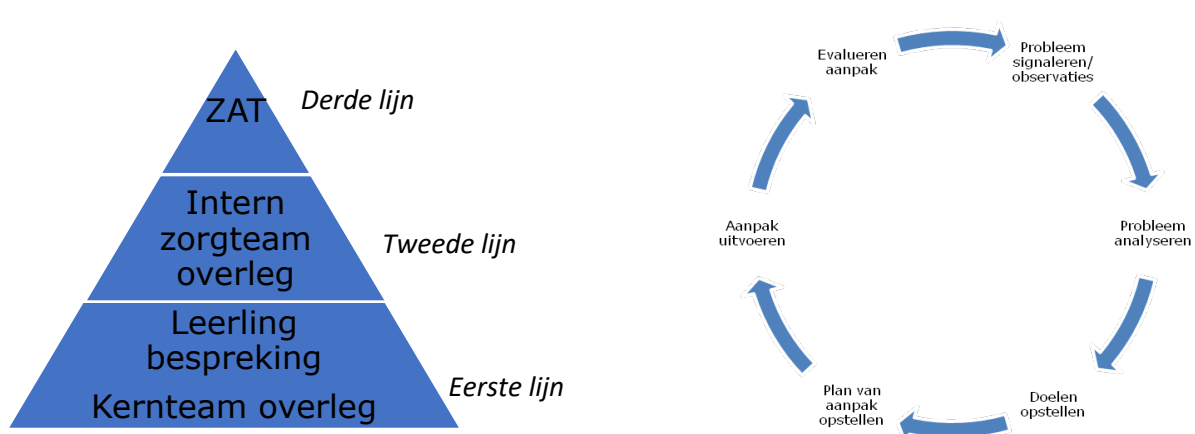
Het Zorgadviesteam en de doorlopende zorglijn

Signalen en zorgen over de leerling worden binnen de school vertaald in een onderwijs- en ondersteuningsbehoefte. Wat is nodig om de leerling binnen het onderwijs en/of in zijn/haar ontwikkeling goed te laten slagen?

Scholen werken het meest effectief vanuit de methode van handelingsgericht werken. Bij deze methode worden vanuit de hulpvraag doelen voor de leerling en een plan van aanpak (handelingsplan) opgesteld. Binnen de eerste lijn gebeurt dit meestal door de mentor of in het kernteamoverleg of de leerlingbespreking. Vragen die binnen het team niet kunnen worden opgelost, worden overgedragen naar de tweede lijn. Het intern zorgteamoverleg formuleert dan een passende aanpak op schoolniveau. Wanneer deze aanpak ook ontoereikend blijkt te zijn, wordt het Zorgadviesteam in de derde lijn benut.

In het Zorgadviesteam kan de hulpvraag samen met ketenpartners worden geanalyseerd en wordt er een afgestemd plan van aanpak opgesteld. Dit kan zonodig integraal en ten behoeve van meerdere indicaties. Een plan op leerlingniveau kan worden verbreed naar gezinsaanpak.

Het Zorgadviesteam wordt dus pas binnen de doorlopende zorglijn ingezet als de eerste en tweede lijn binnen school ontoereikend zijn. Hoe deze lijn in de praktijk verloopt, verschilt per school. Dit is onder andere afhankelijk van de schoolgrootte, het type leerling en het zorgteam.

Taken Zorgadviesteam

Het Zorgadviesteam heeft de volgende taken:

- advisering en consultatie: versterking handelingsgerichtheid in de school
- screening en vraagverheldering
- het inzetten aanvullend onderzoek/diagnostiek (diagnostisch onderzoek jeugdarts, Bascule VO-team of jeugdpsycholoog uit het Ouder- en Kindteam)
- het bieden van lichte jeugdhulp
- (versnelde) verwijzingen (voortgezet speciaal onderwijs, jeugdhulp, jeugd-ggz), vaststelling benodigde integrale aanpak
- toeleiding naar lokale voorzieningen, bovenschoolse zorgvoorzieningen
- voorbereiding van onderwijs/zorgprogramma's
- afstemming van zorg
- doorverwijzing naar het Onderwijsschakelloket t.b.v. voortgezet speciaal onderwijs, Transferium
- doorverwijzing naar STOP
- doorverwijzing naar lokale hulp en jeugdhulp
- beleidsvoorbereiding, signaalfunctie naar Samenwerkingsverband

Deelnemers

Functie	Kerntaak	Domein	Toeleiding naar
<i>Standaard</i>			
Zorgcoördinator	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Coördineren doorgaande zorgroute 	Onderwijs en zorg	Zorgadviesteam
Ouder-en kindadviseur	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Consultatie ▪ Leerling- en ouderbegeleiding ▪ Directe verwijzing naar specialistische jeugdhulp 	Opvoedingsondersteuning Jeugdhulp	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lokale veld ▪ Jeugd- en opvoedhulp ▪ Aanmeldingen Samen DOEN ▪ Inzet Veilig Thuis ▪ Inzet Crisisteam
Jeugdarts /OKA-jgz (schoolverpleegkundige)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Screening medisch en sociaal welzijn 	Jeugd(geestelijke) gezondheidszorg	GGZ / jeugdhulp
Leerplichtambtenaar	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Handhaving leerplichtwet (terugdringen verzuim) 	Onderwijs	Justitieel kader
<i>Vaak ook</i>			
Orthopedagoog / psycholoog	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Handelingsgerichte diagnostiek ▪ Bijdrage aan integraal arrangeren 	Onderwijs Jeugdhulp	Voortgezet Speciaal Onderwijs Jeugd-ggz
Politie/buurtregisseur	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bijdrage aan schoolveiligheidsbeleid 	Openbare orde en veiligheid	
Begeleider passend onderwijs	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Adviseren en handelingsgerichte ondersteuning bieden aan leerlingen en docenten 	Speciaal onderwijs	
Jeugdpsycholoog van Ouder- en Kindteam GGZ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Adviseren bij psychiatrische problematiek 	Geestelijke gezondheidszorg	

Voor een uitgebreide algemene taakbeschrijving per deelnemer: <https://www.nji.nl/nl/Producten-en-diensten/Publicaties/NJi-Publicaties/Kwaliteit-ZAT!---voortgezet-onderwijs.html>

Ouderbetrokkenheid

Ouders worden door de school gezien als partners in de ondersteuning en als de grootste experts t.a.v. hun zoon/dochter. Zij moeten in een zo vroeg mogelijk stadium worden betrokken bij de begeleiding.

Binnen de eerste lijn ligt deze taak veelal bij de mentor die de ouders informeert en in gesprek met hen gaat over de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte van hun kind en mogelijke oplossingen. In de tweede lijn komt de zorgcoördinator in beeld. Wanneer wordt opgeschaald naar de derde lijn (het Zorgadviesteam) moeten ouders een toestemmingsformulier voor aanmelding bij het Zorgadviesteam ondertekenen. Uiteraard wordt met hen besproken wat de reden van bespreking is en geven zij hun visie en aanvullingen op de oplossingsmogelijkheden. Als de partijen dat wensen, zijn leerling en ouders bij de bespreking aanwezig (zie ook Informatie voor ouders over Zorgadviesteam).

Besprekingsmogelijkheden Zorgadviesteam

Er zijn vier niveaus waarop een leerling in het Zorgadviesteam kan worden besproken:

1. Ondubbelzinnige toestemming: schriftelijk, ouders kennen de reden, zijn geïnformeerd.
Consequentie: leerlingen kunnen open worden besproken, alle informatie kan worden gedeeld.
2. Instemming: ouders zijn geïnformeerd.
Consequentie: informatie kan worden gedeeld
3. Anoniem: ouders geven geen toestemming.
Consequentie: informatie kan niet worden gedeeld.
4. Ontheffing: de zorgen over de veiligheid van de leerling zijn dusdanig dat ze niet met ouders voorafgaand aan het Zorgadviesteam kunnen worden besproken. Dossiervorming ontstaat wanneer er een aanpak wordt opgesteld.

Bevoegdheid

Wie bevoegd is om toestemming te verlenen voor bespreking in het Zorgadviesteam is afhankelijk van de leeftijd van de leerling.

- Bij leerlingen onder de zestien jaar ligt de bevoegdheid om toestemming te verlenen bij de ouders.
- Bij leerlingen vanaf zestien jaar moet ook de leerling (gezien het principe van de geachte wilsbekwaamheid) toestemming verlenen.
- Bij leerlingen vanaf achttien jaar wordt de leerling geacht handelingsbekwaam te zijn, zodat toestemming van de leerling volstaat.

Privacy

De Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) vereist dat u gegevens over personen op een behoorlijke en zorgvuldige wijze en in overeenstemming met de wet verwerkt. En dan bedoelt men alle wetten (de Wet passend onderwijs, de Wet op de jeugdzorg, de Wet gelijke behandeling, de Wet bescherming persoonsgegevens enz.).

Daarnaast is een zorgvuldige gegevensverwerking belangrijk. Het stelt de betrokken organisaties en instanties in staat om het vertrouwen van de ouders en kinderen te verwerven en te behouden. Het gaat daarbij niet om het geheimhouden van persoonsgegevens, maar om een zorgvuldige omgang met de persoonsgegevens waarover men rechtmatig beschikt. Soms zal de zorgvuldigheid echter eisen dat bepaalde informatie wel geheimgehouden wordt.